

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз Пр 4/2016
27.01.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Бате Цветковића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Зорицом Стојковић, као записничарем, у прекршајном предмету окривљеног Н.Д., због прекршаја из члана 330. став 1. тачка 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Пtz бр. 521/15 од 11.01.2016. године, поднетом против правноснажних пресуда Прекршајног суда у Ваљеву Пр. бр. 10-10429/13 од 11.09.2015. године и Прекршајног апелационог суда у Београду 7-Прж бр. 18182/15 од 13.10.2015. године, у седници већа одржаној дана 27.01.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

I УСВАЈА СЕ, захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Пtz бр. 521/15 од 11.01.2016. године, као основан, па се:

II ПРЕИНАЧАВАЈУ правноснажне пресуде Прекршајног суда у Ваљеву Пр. бр. 10-10429/13 од 11.09.2015. године и Прекршајног апелационог суда у Београду 7-Прж бр. 18182/15 од 13.10.2015. године, тако што Врховни касациони суд окривљеног Н.Д. због прекршаја из члана 330. став 1. тачка 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, због којег је у ставу 1 изреке првостепене пресуде оглашен одговорним, **ОСУЂУЈЕ** на новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Уколико окривљени не плати новчану казну суд ће исту заменити казном затвора и то тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, с`тим да казна затвора не може трајати дуже од 60 дана, док ће се преостали део неплаћене казне наплатити принудним путем и истом,

За наведени прекршај кумулативно са изреченом новчаном казном суд **ИЗРИЧЕ** заштитну меру забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од осам месеци.

III Према окривљеном Н.Д. се на основу члана 248. став 1. тачка 3. Закона о прекршајима („Службени гласник РС“, 65/13) **ОБУСТАВЉА** прекршајни поступак због прекршаја из члана 330. став 1. тачка 8. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, ближе описаном у ставу 2 изреке првостепене пресуде.

Образложење

Ставом 1 изреке пресуде Прекршајног суда у Ваљеву Пр. бр. 10-10429/13 од 11.09.2015. године, окривљени Н.Д. оглашен је одговорним због прекршаја из члана 330. став 1. тачка 1. ЗООБС-а за које му је утврђена новчана казна у износу од 100.000,00 динара и заштитна мера забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од осам месеци а ставом 2 изреке због прекршаја из члана 330. став 1. тачка 8. ЗООБС-а за које му је утврђена казна затвора у износу од 100.000,00 динара и заштитна мера забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од осам месеци и осуђен на јединствену новчану казну у износу од 200.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, а у противном ће се за сваких започетих 1.000,00 динара изречене неплаћене новчане казне, одредити један дан казне затвора до 60 дана, а преко наведеног износа наплатиће се принудним путем. Истом пресудом окривљеном је кумулативно са изреченом новчаном казном изречена јединствена заштитна мера забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од једне године, коју ће по правноснажности пресуде извршити територијално надлежна организациона јединица МУП-а, која возаче води у евиденцији. Окривљени је обавезан да плати трошкове прекршајног поступка у износу од 1.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, а у противном иста ће се наплатити принудним путем.

Пресудом Прекршајног апелационог суда у Београду 7-Прж бр. 18182/15 од 13.10.2015. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног, а првостепена пресуда, потврђена.

Против правноснажних пресуда Прекршајног суда у Ваљеву Пр. бр. 10-10429/13 од 11.09.2015. године и Прекршајног апелационог суда у Београду 7-Прж бр. 18182/15 од 13.10.2015. године, захтев за заштиту законитости подигао је Републички јавни тужилац, због битне повреде одредаба прекршајног поступка у смислу члана 234. став 1. тачка 15. Закона о прекршајима („Службени гласник РС“, број 101/05, 116/08 и 111/09) и повреде материјалног права у смислу члана 235. став 1. тачке 1. и члана 241. став 1. тачке 1. и 2. Закона о прекршајима, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, преиначи обе нижестепене пресуде и окривљеног због прекршаја из члана 330. став 1. тачка 1. ЗООБС-а због којег је у ставу 1. изреке првостепене пресуде оглашен кривим осуди на новчану казну у износу од 100.000,00 динара и изрекне му заштитну меру забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од осам месеци а прекршај из члана 330. став 1. тачка 8. ЗООБС-а због којег је окривљени у ставу 2 изреке првостепене пресуде оглашен кривим, обустави.

На седници већа о којој је у смислу члана 286. став 2. ЗПР („Службени гласник РС“, број 65/2013) обавестио Републичког јавног тужиоца, Врховни касациони суд је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца поднет, па је по оцени навода у захтеву, нашао:

Основано се захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба прекршајног поступка из члана 234. став 1. тачка 15. Закона о прекршајима („Службени гласник РС“, број 101/05, 116/08 и 111/09), јер су разлози у првостепеној пресуди дати у односу на прекршаје из става 1. и 2. изреке потпуно нејасни.

Према наводима захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, правноснажне пресуде су донете уз битну повреду одредаба прекршајног поступка из члана 234. став 1. тачка 15. Закона о прекршајима („Службени гласник РС“, број 101/05, 116/08 и 111/09) јер суд окривљеног Н.Д. оглашава одговорним за два учињена прекршаја и то из члана 330. став 1. тачка 1. и члана 330. став 1. тачка 8. ЗООБС-а, ближе описана у ставовима 1 и 2 изреке првостепене пресуде, који су према чињеничним описима датим у изреци првостепене пресуде учињени истовремено. Поступајући на тај начин по ставу Републичког јавног тужиоца првостепени суд је учинио и повреду материјалног прекршајног права, а по питању да ли је радња за коју се окривљени гони прекршај односно повредио одредбу члана 235. став 1. тачка 1. Закона о прекршајима, а другостепени суд потврђујући првостепену пресуду учинио повреду члана 241. став 1. тачка 2. Закона о прекршајима.

Истакнуте наводе захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Врховни касациони суд оцењује основаним из следећих разлога:

Према изреци пресуде Прекршајног суда у Ваљеву Пр бр. 10-10429/13 од 11.09.2015. године, окривљени Н.Д. је ставом 1 изреке оглашен одговорним за прекршај из члана 330. став 1. тачка 1. ЗООБС-а који је извршио тако „што се дана 26.10.2013. године у 17.45 часова у Ваљеву, управљајући возилом ... кретао улицом Доктора Пантића, без возачке дозволе оне категорије којом управља, а провером је утврђено да му је возачка дозвола одузета по решењу ПУ В. број ... од 06.03.2013. године“ а ставом 2 исте пресуде окривљени Н.Д. је оглашен одговорним за прекршај из члана 330. став 1. тачка 8. ЗООБС-а, који је учинио тако „што је истом приликом затечен да управља наведеним возилом за време трајања заштитне мере забране управљања моторним возилом које траје у периоду од 22.05.2013. године до 22.01.2014. године, по одлуци Прекршајног суда у Ваљеву број 12155/11 од 07.06.2012. године“.

Надаље, из списка предмета се утврђује да је окривљеном Н.Д. решењем МУП РС, ПУ у Ваљеву, Одсек за управне послове бр. 222-53/13 од 06.03.2013.

године, одузета возачка дозвола сагласно члану 197. ЗООБС-а због изречених 20 казнених поена.

Према закључку првостепеног суда датом у образложењу побијане пресуде окривљени је критичном приликом поступао супротно одредби члана 178. став 1. ЗООБС-а („Службени гласник РС“ бр. 41/09, 53/10, 101/11 и 32/13) односно управљао је моторним возилом иако није имао возачку дозволу одговарајуће категорије, чиме је учинио прекршај из члана 330. став 1. тачка 1. ЗООБС-а јер је поступао супротно члану 178. став 5. тачка 1. ЗООБС-а односно управљао возилом у саобраћају када му је одлуком надлежног органа забрањено управљање, чиме је учинио и прекршај из члана 330 став 1 тачка 8 ЗООБС-а (став 2 изреке пресуде).

Међутим, по налажењу Врховног касационог суда, околност да је окривљеном Н.Д. одлуком надлежног органа одузета возачка дозвола, да је након тога управљао возилом у јавном саобраћају и на тај начин учинио прекршај, искључује могућност да је окривљени истом приликом извршио и прекршај везан за непоштовање заштитне мере - забране управљања моторним возилом изречене пресудом Прекршајног суда у Ваљеву Пр бр. 12155/11 од 07.06.2012. године.

Наиме, од тренутка одузимања возачке дозволе, лице од кога је одузета возачка дозвола, није овлашћено да управља возилом за које је дозвола одузета, па престаје сврха заштитне мере забране управљања моторним возилом због чега окривљени истовремено не може бити оглашен кривим због извршења прекршаја из члана 330. став 1. тачка 1. и прекршаја из члана 330. став 1. тачка 8. Закона о безбедности саобраћаја на путевима.

Заштитна мера забране управљања моторним возилом, може имати правно дејство само према лицима која имају возачку дозволу и она има дејство само до одузимања возачке дозволе. Од тренутка одузимања возачке дозволе, окривљени није овлашћен да управља возилом, па с тога околност да је окривљеном Н.Д. одузета возачка дозвола, а да је након тога управљао возилом у јавном саобраћају и на тај начин учинио прекршај, искључује могућност да је истом приликом извршио и прекршај везан за непоштовање заштитне мере - забране управљања моторним возилом изречене пресудом Прекршајног суда у Ваљеву Пр бр. 12155/11 од 07.06.2012. године.

Стога се основано у захтеву Републичког јавног тужиоца наводи да у конкретном случају постоји у радњама окривљеног само један прекршај и то прекршај из члана 330. став 1. тачка 1. ЗООБС за који је оглашен одговорним у тачки 1. изреке пресуде.

Како је првостепени суд окривљеног Н.Д. огласио одговорним због извршења прекршаја из члана 330. став 1. тачка 1. и члана 330. став 1. тачка 8. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, које прекршаје је окривљени према наводима става 1 и 2 изреке првостепене пресуде учинио истом радњом, то је правноснажна пресуда у односу на став 2 изреке пресуде донета уз битну повреду

материјалног права из члана 235. став 1. тачка 1. Закона о прекршајима („Службени гласник РС“ бр 101/05, 116/08 и 111/09), како се то основано указује у захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, а повреду одредбе члана 241. став 1. тачка 1. Закон о прекршајима учинио је, другостепени суд, који, испитујући првостепену одлуку у оном делу који се побија жалбом, није по службеној дужности испитао да ли је на штету окривљеног повређено материјално право, да би ту повреду отклонио.

С тога је Врховни касациони суд налазећи да је правноснажним пресудама учињена повреда материјалног права из члана 235. став 1. тачка 1. Закона о прекршајима, у погледу прекршаја ближе описаног у ставу 2 изреке првостепене пресуде, усвајајући захтев Републичког јавног тужиоца, преиначио и првостепену и другостепену пресуду, тако што је окривљеног Н.Д. за прекршај из члана 330. став 1. тачка 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима због кога је првостепеном пресудом оглашен одговорним, осудио на новчану казну у износу од 100.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, а како је све то дато у изреци ове пресуде и истоме кумулативно са новчаном казном изрекао заштитну меру забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од осам месеци, налазећи да ће се истом остварити сврха кажњавања.

Надаље, одредбом члана 248. став 1. тачка 3. Закона о прекршајима („Службени гласник РС“, број 65/2013), прописано је да се прекршајни поступак завршава решењем о обустави када суд утврди да је окривљени за исту радњу већ правноснажно кажњен, ослобођен одговорности у прекршајном поступку или је прекршајни поступак правноснажно обустављен, али не због ненадлежности.

Дакле, како је у конкретном случају окривљени Н.Д. изреком првостепене пресуде у ставу 2 за исту радњу - прекршај из члана 330. став 1. тачка 8. ЗООБС-а, која је обухваћена прекршајем описаним под тачком 1 за који је оглашен кривим и осуђен, то је Врховни касациони суд преиначио првостепену пресуду у ставу 2 изреке, тако што је према окривљеном за прекршај из члана 330. став 1. тачка 8. ЗООБС-а обуставио прекршајни поступак применом члана 248. став 1. тачка 3. Закона о прекршајима („Службени гласник РС“, бр. 65/13).

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 30. став 1. Закона о уређењу судова, члана 286. став 1. члана 287. став 4. ЗПР и члана 248. став 1. тачка 3. Закона о прекршајима, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник,
Зорица Стојковић, с.р.

Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.